

Súd: Okresný súd Vranov n/T
Spisová značka: 7C/269/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8814203837
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 08. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Melníková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2014:8814203837.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudkyňou JUDr. Martinou Melníkovou v právnej veci žalobcu: Home Credit Slovakia, a.s., Teplická 7434/147, Piešťany, IČO: 36 234 176, zast. Advokátska kancelária Korytár s.r.o., Sládovnícka 13, 917 01 Trnava, IČO: 47 243 279 proti žalovanej: B. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XXX/XXXX, XXX XX A. C. D., t.č.: XX M. U., E., K., E. XX XYA, X., Š. L.Y. O. U., za účasti vedľajšieho účastníka: Občianske združenie slovenských spotrebiteľov AZ, Námestie Josipa Andriča 1, 900 25 Chorvátsky Grob, zast. JUDr. Jozef Kemp, advokát, Námestie Josipa Andriča 1, 900 25 Chorvátsky Grob o zaplatenie 585,52 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

Súd žalobu **z a m i e t a**.

O trovách konania rozhodne do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

odôvodnenie:

Žalobca sa pôvodne podanou žalobou domáhal, aby súd zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy 2.085,52 Eur a nahradiť trovy konania. Žalobu odôvodnil tým, že so žalovanou uzavrel úverovú zmluvu č. 5203206626, ktorou sa žalovanej zaviazal poskytnúť dohodnutý úverový rámec vo výške 995,82 eur za účelom kúpy vecí alebo úhrady ceny za služby s možnosťou navýšenia a žalovaná sa zaviazala poskytnutý úver vrátiť a zaplatiť dohodnuté úroky. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy boli Úverové zmluvné podmienky. V ďalšom uviedol, že poskytnutý úver sa žalovaná zaviazala splácať v pravidelných mesačných splátkach, ktorých počet, výška a termín splatnosti je určený v zmluve, pričom v jednotlivých splátkach bola zahrnutá príslušná časť úverovej istiny, poplatok za vedenie úverového účtu, úroky a príp. úhrada za poistenie, ak zo zmluvy nevyplýva inak. Žalovaná nedodrжала platobnú disciplínu vyplývajúcu zo zmluvy a poskytnutý úver v dohodnutej lehote nevrátila, porušila dohodnuté úverové podmienky. Dňa 26.05.2011 bola žalovaná vyzvaná k úhrade dlžnej sumy v celkovej výške 2.575,52 eur s upozornením na vymáhanie súdnou cestou a ku dňu podania žaloby jej dlh predstavuje sumu 2.085,52 eur, pričom vyčíslenie žalovanej sumy je uvedené v splátkovom kalendári.

Uznesením Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 12.02.2014 sp.zn.: 7C/6/2013 súd zastavil konanie o zaplatenie 1.500 Eur a v prevyšujúcej časti súd vylúčil na samostatné konanie. Z odôvodnenia tohto uznesenia vyplýva, že konanie bolo čiastočne zastavené pre späťvzatie žaloby z dôvodu čiastočnej úhrady žalovanej sumy žalovanou. Zvyšok konania v sume 585,52 Eur spolu s trovami konania je predmetom tohto konania.

Žalovaná sa k žalobe nevyjadrila. Na adrese trvalého pobytu si zásielku na pojednávanie neprevzala. Súd jej doručoval predvolanku aj na adresu v X., ako ju súdu uviedla s tým, že ku dňu pojednávania sa súdu nevrátila zásielka s nedoručením.

Dňa 06.06.2014 do konania vstúpil vedľajší účastník Občianske združenie slovenských spotrebiteľov AZ a dňa 16.07.2014 vo veci podal písomné vyjadrenie, v ktorom uviedol, že žalobca sa domáha v predmetnom konaní svojho práva na zaplatenie pohľadávky po uplynutí 2-ročnej premlčacej doby, nakoľko prvý raz mohol žalobca vykonať svoje právo a vymáhať žalovanú sumu v deň nasledujúci po dni, kedy žalobca odstúpil od úverovej zmluvy. Žalobca listom zo dňa 26.05.2011 uplatnil právo na splatenie celého zostatku čerpaného úveru a vyčíslil dlžnú čiastku na 2.575,52 Eur. S prihliadnutím na podobné prípady veriteľ poskytujúci dlžníkovi úver pri odstúpení od zmluvy vyčísluje presnú výšku čiastky, ktorú mu má dlžník vrátiť potom ako došlo zo strany veriteľa k odstúpeniu od úverovej zmluvy. V tomto prípade išlo o typické odstúpenie od zmluvy. V deň nasledujúci po odstúpení začala plynúť 2-ročná premlčacia lehota podľa § 107 Občianskeho zákonníka na vydanie bezdôvodného obohatenia. Zároveň poukázal na ust. § 451 Občianskeho zákonníka a zároveň uviedol, že namieta aj premlčanie jednotlivých splátok úveru v 3-ročnej premlčacej dobe podľa § 103 Občianskeho zákonníka. Z uvedeného žiada, aby súd žalobu zamietol a žiadal si priznať aj trovy konania.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom právneho zástupcu žalobcu, oboznámením sa so žalobným návrhom a jeho prílohami a to úverovou zmluvou o poskytnutí revolvingového úveru a vydaní a používaní platobnej karty YES, Úverovými podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. (ďalej len „Úverové podmienky“) a splátkovým kalendárom, výzvou na splatenie úveru s výzvou k úhrade, žiadosťami o zmenu výšky úverového rámca, písomným vyjadrením právneho zástupcu žalobcu a zistil nasledovný skutkový stav veci:

Právna zástupkyňa žalobcu vo svojej výpovedi na pojednávaní uviedla, že žiada aby súd vyhovel žalobe v celom rozsahu. Zároveň uviedla, že sa pridrižiava vyjadrenia zo dňa 25.07.2014. K zosplatneniu revolvingového úveru došlo dňa 26.05.2011 po ktorom žalovaná vykonala nejaké úhrady ako sú zaznamenané v splátkovom kalendári. Revolvingový úver bol úročený v zmysle ustanovení úverových podmienok. Podľa splátkového kalendára ku podaniu žaloby žalovaná uhradila žalobcovi sumu 6.810,1578 Eur s tým, že po podaní žaloby uhradila ešte 1.500 Eur.

Splátkový kalendár ako je na čl. 12-20 spisu preukazuje výbery úveru zo strany žalovanej, úhrady na úver zo strany žalovanej, pričom k zosplatneniu úveru došlo 26.05.2011. Splátkový kalendár preukazuje výšku dlžnej istiny, úroku, zmluvnej pokuty a poplatkov. Prvý revolving mala žalovaná povolený na sumu 30.000 Sk s tým, že žalovaná dňa 25.11.2005 požiadala o navýšenie revolvingu o sumu 15.000 Sk s tým, že toto navýšenie bolo schválené zo strany žalobcu. Následne došlo k druhému navýšeniu revolvingu žiadosťou zo dňa 19.11.2007 na sumu 55.000 Sk s tým, že aj táto žiadosť bola schválená. Dňa 07.08.2008 žalovaná požiadala o ďalšie navýšenie revolvingu o 15.000 Sk s tým, že aj táto žiadosť bola žalobcom schválená.

Právny zástupca žalobcu v písomnom vyjadrení zo dňa 10.12.2013 uviedol, že účastníci konania uzatvorili dňa 19.07.2002 úverovú zmluvu č. 5203206626, ktorou sa žalovanej zaviazal poskytnúť dohodnutý úverový rámec vo výške 995,82 eur za účelom kúpy veci alebo úhrady ceny za služby s možnosťou navýšenia a žalovaná sa zaviazala poskytnutý úver vrátiť a zaplatiť dohodnuté úroky. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy boli Úverové zmluvné podmienky. V zmysle hlavy 3 § 1 úverových podmienok revolvingový úver bol poskytnutý žalovanej k uspokojeniu jej priebežných finančných potrieb prostredníctvom úverovej karty do výšky nevyčerpaného zostatku úverového rámca. Vzhľadom na charakter revolvingového úveru t.j., že žalobca ani žalovaná nemôže vedieť a ani nevedia pri uzatvorení zmluvy určiť kedy a koľko z úveru bude čerpané nie je možné presne stanoviť výšku poskytnutého úveru nakoľko pri tomto type úveru sa zásadne definuje len výška úverového rámca, ktorá v danom prípade bola pôvodne dohodnutá vo výške 995,82 Eur/30.000 Sk. Taktiež ani počet splátok nie je možné vopred dohodnúť nakoľko ide o automatický obnovovaný úver. Počet splátok spolu s poplatkami a úrokmi je závislý na celkovej výške dlžnej čiastky a na výške jednotlivých splátok, ktoré sú ovplyvniteľné žalovanou. Výška mesačne splátky závisí od výšky dohodnutého úverového rámca a je uvedená na lícnej strane úverovej zmluvy. Pôvodne mesačná splátka bola vo výške 600 Sk. Termín splatnosti

mesačnej splátky bol dohodnutý na líčnej strane úverovej zmluvy a to vždy k 20 dňu v kalendárnom mesiaci. Rovnako tak výšku RPMN nie je možné pri revolvingovom úvere určiť nakoľko sa úver čerpá a následne dopĺňa z ktorého dôvodu sa tak menia údaje relevantné pre výpočet RPMN, čo potvrdil aj Krajský súd v Prešove rozsudkom zo dňa 27.01.2011 sp.zn.: 6Co/95/2010. Keďže žalovaná bola v omeškaní so splácaním dohodnutých splátok v zmysle § 2 Hlavy 8 Úverových podmienok stal sa splatným celý zostatok čerpaného úveru pričom splatnosť nastala ku 26.05.2011. Ku dňu splatnosti dlžná čiastka predstavovala sumu 2.575,52 Eur a po zosplatnení žalovaná uhradila sumu 490 Eur voči žalovanej si uplatňuje sumu 2.085,52 Eur. Úverová zmluva bola uzavretá v súlade s § 53 Občianskeho zákonníka, ako aj ustanoveniami zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom a účinnom ku dňu uzatvorenia úverovej zmluvy. Zároveň uviedol, že má za to, že úverová zmluva neobsahuje ustanovenia ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalovanej - spotrebiteľa.

Žalobca a žalovaná ako klient uzavreli dňa 19.07.2002 úverovú zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru a vydaní a používaní platobnej karty YES vo výške 30.000 Sk, ktorý sa zaviazala splatiť v splátkach po 1.200 Sk s termínom vždy k 20-tému dňu v mesiaci.

Zo žiadosti o zmenu výšky úverového rámca vyplýva, že k číslu karty XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX žalovaná dňa 25.11.2005 požiadala o navýšenie úverového rámca o sumu 15.000,-Sk, ktorý jej bol schválený k zmluve č. 5203206626.

Zo žiadosti o zmenu výšky úverového rámca vyplýva, že k číslu karty XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX žalovaná dňa 19.11.2007 požiadala o navýšenie úverového rámca o sumu 10.000,-Sk, ktorý jej bol schválený k zmluve č. 5203206626.

Zo žiadosti o zmenu výšky úverového rámca vyplýva, že k číslu karty XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX žalovaná dňa 07.08.2008 požiadala o navýšenie úverového rámca o sumu 15.000,-Sk, ktorý jej bol schválený k zmluve č. 5203206626.

Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy boli Úverové podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. (ďalej len „Úverové podmienky“) uvedené na rube tejto listiny a na samostatnom liste. Žalovaná podpisom potvrdila, že je s nimi oboznámená, že sú jej všetky ich ustanovenia zrozumiteľné, že ich považuje za dostatočne určité a prejavuje súhlas byť viazaná týmito podmienkami.

Listom zo dňa 26.05.2011 žalobca vyzval žalovanú na zaplatenie celého úveru vo výške 2.575,52 Eur z dôvodu omeškania s úhradou záväzkov z úveru č. 5203206626 poskytnutého na základe úverovej zmluvy v lehote 15 dní odo dňa odoslania výzvy.

Podľa hlavy 1 § 1, § 2 Úverových podmienok tieto úverové podmienky sú zmluvnými podmienkami v zmysle § 273 Obchodného zákonníka a sú neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru a vydaní a používaní platobnej karty YES uzatváranej medzi spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s. (ďalej len „spoločnosť“) a fyzickou osobou (ďalej len „klient“), ktorej znenie je uvedené na prednej strane tejto listiny. Úverové podmienky špecifikujú práva a povinnosti medzi spoločnosťou a klientom, ktorému spoločnosť poskytuje úver na základe úverovej zmluvy.

Navrhovateľom uzatvorenia úverovej zmluvy je klient a po prijatí návrhu na uzatvorenie úverovej zmluvy spoločnosťou a po poskytnutí úveru je dlžníkom z úverovej zmluvy a spoločnosť po poskytnutí úveru je veriteľom z úverovej zmluvy (§ 3 hlavy 1 Úverových podmienok).

Revolvingový úver je klientovi poskytovaný k uspokojovaniu jeho priebežných finančných potrieb a umožňuje klientovi po odsúhlasení zo strany spoločnosti peňažné prostriedky prostredníctvom úverovej karty do výšky nevyčerpaného zostatku úverového rámca (hlava 3 § 1 Úverových podmienok).

Podľa hlavy 4 § 2, § 3 Úverových podmienok k jednému úverovému účtu môže byť vydaná len jedna úverová karta, ktorá je neprenosná a môže ju používať iba jeden držiteľ, ktorého meno je uvedené na karte. Použitím úverovej karty klient súhlasí s čerpaním revolvingového úveru v požadovanej výške.

Podľa hlavy 6 § 1 Úverových podmienok klient je povinný riadne a včas splácať poskytnutý úver a to v pravidelných mesačných splátkach, ktorých výška a termín splatnosti sú určené v úverovej zmluve, pričom prvú splátku hradí klient až v mesiaci, ktorý nasleduje po mesiaci, v ktorom vykonal prvé čerpanie z úverového účtu. V jednotlivých splátkach sú zahrnuté zmluvne dohodnuté úroky a príslušná časť úverovej istiny.

Klient je povinný platiť úrok z poskytnutého úveru vo výške aktuálne platnej mesačnej úrokovej sadzby v okamihu splátky úveru, v ktorej je obsiahnutá platba úroku. Mesačná úroková sadzba je stanovená ako súčet základnej úrokovej sadzby a odchýlky uvedenej na prednej strane tejto listiny. Základná úroková sadzba je uvedená v aktuálnom sadzobníku (hlava 6 § 9 Úverových podmienok).

Podľa hlavy 8 § 2 Úverových podmienok klient je povinný celý čerpaný úver splatiť na požiadanie spoločnosti v prípade, že sa oneskoril s platením dvoch splátok alebo sa oneskoril s platením jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace. V prípadoch ak nastane predčasná splatnosť úveru, je spoločnosť taktiež oprávnená pozastaviť čerpanie už dohodnutého úveru alebo od úverovej zmluvy odstúpiť.

Podľa hlavy 8 § 3 Úverových podmienok v prípade vzniku predčasnej splatnosti úveru alebo odstúpenia od úverovej zmluvy je klient povinný uhradiť spoločnosti súčasne s úverom aj zmluvnú pokutu vo výške ušlého úroku, teda čiastku, na ktorú by spoločnosti vznikol z titulu úveru nárok, pokiaľ by bol úver riadne splácaný v dohodnutých splátkach.

V zmysle hlavy 9 § 2 Úverových podmienok v prípade oneskorenia s úhradou splátky úveru či jej časti dlhšieho ako 7 dní je klient povinný zaplatiť spoločnosti zmluvný úrok z oneskorenia vo výške 0,08% z dlžnej čiastky za každý započatý deň oneskorenia. V prípade oneskorenia s úhradou splátky úveru či jej časti dlhšieho než 7 dní je klient ďalej povinný zaplatiť spoločnosti zmluvnú pokutu vo výške 8% z čiastky, s ktorej úhradou je v oneskorení.

Spoločnosť nie je viazaná účelom platby, ktorý stanoví klient a je oprávnená započítať platbu klienta na pohľadávky spoločnosti voči klientovi v tomto poradí: na záväzky klienta voči spoločnosti z oného titulu než z úverovej zmluvy, na zmluvné pokuty, na poplatky za poskytnuté služby, na príslušenstvo úveru vrátane sankcií, na splátky úveru (hlava 9 § 4 Úverových podmienok).

Podľa hlavy 9 § 11 Úverových podmienok úverová zmluva, úverové podmienky, zabezpečenie záväzkov z úverovej zmluvy a vzťahy, ktoré vznikli následne na základe uvedených právnych úkonov sa riadia príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov ako aj ustanoveniami Občianskeho zákonníka v úplnom znení.

V § 497 Obchodného zákonníka sa uvádza, že zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 6 ods. 3 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa účinného v čase uzavretia zmluvy, predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie konanie, ktoré

a) je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby,

b) môže privodiť ujmu účastníkovi obchodného vzťahu pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe a pri ktorom sa využíva najmä omyl, lešť, vyhrážka, výrazná nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody.

V zmysle § 23a ods. 1. a 2. zákona o ochrane spotrebiteľa, typovou zmluvou sa podľa tohto zákona rozumie zmluva, ktorá sa má uzavrieť vo viacerých prípadoch, ak je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Typová zmluva nesmie obsahovať

a) neprimerané podmienky, ktoré na škodu spotrebiteľa zakladajú nápadný nepomer medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, najmä

1. podmienky, ktoré viažu predaj výrobku alebo poskytnutie služby na odobratie iného výrobku alebo na prevzatie inej služby,

2. podmienky, ktorými sa podmieňuje predaj výrobku alebo poskytnutie služby požiadavkou, aby spotrebiteľ zabezpečil pre predávajúceho ďalšieho spotrebiteľa, ktorý s ním uzavrie rovnakú alebo podobnú zmluvu;

b) podmienky, ktoré sú v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 25 ods. 1, ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov právne vzťahy, ktoré vznikli pred 11. júnom 2010 na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, sa spravujú podľa doterajších predpisov, ak tento zákon v odseku 2 neustanovuje inak. Ustanovenia § 10 ods. 2 a 3, § 12, 14, 17 ods. 1 a 2 a § 18 sa od 11. júna 2010 použijú aj na právne vzťahy vzniknuté na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá bola uzavretá pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona na dobu neurčitú a podľa ktorej sa po nadobudnutí účinnosti tohto zákona poskytuje alebo môže poskytovať spotrebiteľský úver.

V zmysle § 2 písm. a), b) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) spotrebiteľským úverom je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme. Zmluvou o spotrebiteľskom úvere je zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

V zmysle § 3 ods. 6 zákona o spotrebiteľských úveroch pri spotrebiteľských úveroch formou preddavkov na bežný účet s výnimkou kreditnej karty (§ 1 ods. 3) alebo v prípadoch, keď nemožno určiť ročnú percentuálnu mieru nákladov, musí byť spotrebiteľ pred uzavretím zmluvy informovaný o úverovom limite, o nákladoch spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom, o spôsobe výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov, o podmienkach, za ktorých môže byť zmluva zmenená, a o spôsobe a termíne skončenia zmluvného vzťahu. Počas trvania zmluvy musí byť spotrebiteľ bezodkladne informovaný o zmene ročnej percentuálnej miery nákladov.

Ako vyplýva z § 4 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

Podľa § 4 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä

a) sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť,

b) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje,

c) cenu tovaru alebo poskytnutej služby,

d) identifikáciu vlastníka, ak vlastníctvo neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva spotrebiteľom,

e) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

f) meno a adresu spotrebiteľa,

g) ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov,

h) podmienky závislé od objektívnych skutočností, pri ktorých splnení môže byť upravená ročná percentuálna miera nákladov,

i) výpočet nákladov uvedených v §2 písm. c), ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; ide o určenie podmienok, za ktorých musí spotrebiteľ zaplatiť zvýšené náklady. Uvedie sa výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad.

Ako vyplýva z § 4 ods. 5 zákona o spotrebiteľských úveroch od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Vstupom Slovenskej republiky do európskeho hospodárskeho a právneho systému boli do Občianskeho zákonníka zákonom č. 150/2004 Z. z. s účinnosťou od 1.4.2004 začlenené ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách. Uvedená právna úprava má základ v smernici Rady č. 93/13 EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. V zmysle ustanovenia § 879f ods. 3 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy podľa § 52 uzavreté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa musia dať do súladu s ustanovením § 53 a 54 tohto zákona a s ustanovením tohto zákona do troch mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona, preto súd považuje za podstatný súlad spotrebiteľskej zmluvy uzavretej medzi účastníkmi konania s ust. § 53 a 54 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.4.2004 i keď zmluva bola medzi účastníkmi tohto konania uzavretá dňa 3.12.2003.

Podľa § 52 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.4.2004 (ďalej len „Občiansky zákonník“) spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

V zmysle § 53 ods. 1, ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka). Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou -typovou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejmá aj obligatornosť zásahu súdu proti nekalej podmienke: „Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nepochybní podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh“.

Z vykonaného dokazovania je nepochybné, že žalobca a žalovaná uzavreli dňa 19.07.2002 úverovú zmluvu, predmetom ktorej bolo poskytnutie revolvingového úveru žalovanej a vydanie karty YES podľa príslušných ustanovení dojednaných v zmluve a v Úverových podmienkach s dohodnutým úverovým rámcom a pravidelnou mesačnou splátkou. Žalovanej boli následne finančné prostriedky žalobcom poskytnuté, tak ako je to zrejmé z predloženého splátkového kalendára po žiadostiach žalovanej o navýšenie úverového rámca.

V dôsledku neplnenia si povinnosti žalovanej sa stal celý dlh splatný dňa 25.07.2011.

Súd mal za preukázané, že žalovaná prostredníctvom poskytnutej úverovej karty vyčerpala finančné prostriedky v celkovej sume 4.662,2781 Eur a ďalej je nesporné, že žalovaná v prospech žalobcu následne jednotlivými splátkami uhradil sumu 6.810,1578 Eur do podania žaloby a 1.500 Eur po podaní žaloby.

Podľa § 4 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z.z. takáto zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať okrem iného sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, vrátane ročnej percentuálnej miery nákladov. Ak žalobca percentuálnu mieru nákladov nemohol určiť, potom v zmysle ust. § 3 ods. 6 cit. zák. bol povinný spotrebiteľa informovať nielen o výške úverového limitu, ale aj o nákladoch spotrebiteľa a o spôsobe výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov. Žalobca však v danom prípade nepreukázal, že žalovaného ako spotrebiteľa o týchto náležitostiach informoval, pretože predmetná zmluva neobsahuje žiadne údaje o výške uplatneného úroku zo spotrebiteľského úveru, vrátane poplatkov uvedených v žalobnom návrhu. Podľa § 4 ods. 5 cit. zák. od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedené. Pretože predmetná úverová zmluva neobsahuje podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 cit. zák., a to najmä údaje o výške úroku, iných poplatkov, vrátane ročnej percentuálnej miery nákladov, resp. spôsobu jej výpočtu, uvedený spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Pokiaľ ide o ročnú úrokovú sadzbu, výška tejto, prípadne spôsob jej výpočtu v danom prípade ani nie je uvedený v úverových podmienkach žalobcu. V hlave 7 § 9 úverových podmienok sa uvádza iba, že klient je povinný platiť úrok z poskytnutého úveru vo výške aktuálne platnej mesačnej úrokovej sadzby v okamihu splátky úveru, v ktorej je obsiahnutá platba úroku. Základná úroková sadzba pre účely výpočtu úrokov je uvedená v aktuálnom sadzobníku.

Súd tiež považuje za potrebné uviesť, že ak žalobca poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove 6Co/95/2010, ktoré riešilo otázku revolvingovej zmluvy, tak ani závery, ktoré sú uvedené v dôvodoch označeného rozhodnutia nemôžu privodiť pre žalobcu iný záver, než je prijatý v tejto veci. Aj uvedené rozhodnutie totiž zdôrazňuje potrebu veriteľa poskytujúceho spotrebiteľský úver, aby aj pri ťažkostiach týkajúcich sa určenia RPMN pri uzavretí zmluvy, realizoval vo vzťahu k spotrebiteľovi v dostatočnom rozsahu informačnú povinnosť, tak ako to vyplýva z ust. § 3 ods. 6, 7 zák. o spotrebiteľských úveroch. Súd v súvislosti s uvedeným názorom poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 14Co/78/2012 zo dňa 19.12.2012.

V tomto smere je potrebné poukázať na to, že uvedené platí v zmysle cieľov smernice Rady 93/13 EHS (čl. 3, 4) o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách („smernica“) len za stavu, ak je cena plnenia uvedená transparentne a zrozumiteľne (porov. uznesenie Súdneho dvora Európskej únie C-76/10 POHOTOVOSTĚ, s.r.o./KORČKOVSKÁ zo dňa 16.11.2010).

V danom prípade zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavretá medzi účastníkmi konania neobsahuje údaj o úrokoch, ale len údaj o výške mesačnej splátky vo výške 1200,-Sk. Ani úverové zmluvné podmienky žalobcu, na ktoré zmluva o úvere poukazuje ako na svoju neoddeliteľnú súčasť, neobsahujú žiadnu úrokovú sadzbu (hlava 7 § 9 úverových podmienok).

Ustanovenie § 4 ods. 5 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy je v súlade s čl. 8 smernice, ktorá umožňuje členským štátom prijať právnu úpravu nad rámec smernice a takéto ustanovenie pôsobí dostatočne sankčné a odradzujúco. Úroky popri údají o celkových nákladoch (RPMN) majú svoje opodstatnenie, pretože úroky vyjadrujú cenu hlavného predmetu plnenia.

Účelom právnej úpravy (§ 4 ods. 5 zákona o spotrebiteľských úveroch) je bez akýchkoľvek pochybností aj poskytnutie ochrany spotrebiteľovi. Ten má totiž právo byť informovaný o výške úrokov z úveru a poplatkoch. Žalobca ako dodávateľ má preto zákonnú povinnosť v zmluve o spotrebiteľskom úvere uviesť údaj o výške úrokov a poplatkov. A to priamo v zmluve so sankciou straty práva na úroky a

poplatky v zmluve neuvedené (§ 4 ods. 5 zákona o spotrebiteľských úveroch). Informácia spotrebiteľa o úrokoch a poplatkoch má podstatný význam z dôvodu, že prispieva k transparentnosti trhu a umožňuje spotrebiteľovi poznať rozsah svojho záväzku. Žalovaná však túto možnosť nemala, keďže výška úroku a poplatkov nie je uvedená v zmluve o revolvingovom úvere (porov. tiež uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo 245/2010).

Žalobcovi preto vzniklo iba právo na zaplatenie nevrátených finančných prostriedkov poskytnutých žalovanej formou výberu hotovosti z bankomatu a nákupov tovaru úverovou kartou. Žalobca poskytol žalovanej celkovú sumu 4.662,2781 eur, žalovaná vykonala žalobcovi jednotlivými splátkami úhrady vo výške 8.310,1578 eur. Tým mu uhradil vyššiu sumu ako výška poskytnutých finančných prostriedkov.

Žalobcovi nemohol vzniknúť ani nárok na zaplatenie uplatňovanej zmluvnej pokuty. Podľa § 544 Obč. zák. pre nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty sa predpokladá existencia písomnej dohody. Uvedenie tohto nároku veriteľa len v úverových zmluvných podmienkach nie je naplnením základného predpokladu platného dojednania zmluvnej pokuty, t.j. jej písomnej formy. Nesplnenie tejto náležitosti má za následok absolútnu neplatnosť takéhoto dojednania v zmysle ust. § 39 Občianskeho zákonníka. Preto žalobcovi nemohol vzniknúť ani nárok na uplatňovanú zmluvnú pokutu.

Zmluvná pokuta žalovaného nemôže zaväzovať, pretože nie je obsiahnutá v žiadnom akte, ktorý by žalovaného zaväzoval. Takýmto aktom nie sú ani úverové podmienky, ktoré nie sú podpísané (§ 40 ods. 1, 3 Občianskeho zákonníka; porov. 2Cdo 245/2010) a navyše bez platnej inkorporačnej doložky.

Podľa § 40 ods. 3 Občianskeho zákonníka písomný právny úkon je platný, ak je podpísaný konajúcou osobou; ak právny úkon robia viaceré osoby, nemusia byť ich podpisy na tej istej listine, ibaže právny predpis ustanovuje inak. Podpis sa môže nahradiť mechanickými prostriedkami v prípadoch, keď je to obvyklé.

Úverové podmienky žalovaná nepodpísala, preto pre nedodržanie zákonom vyžadovanej písomnej formy nejde o platný právny úkon.

Odhliadnuc od nedostatku písomnej formy súdy už v minulosti judikovali, že všeobecné obchodné podmienky, ak sa majú stať súčasťou zmluvy, môže sa to udiť prostredníctvom transparentnej inkorporačnej doložky. Netransparentnú inkorporačnú doložku zároveň judikoval ako neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve. O netransparentnú inkorporačnú doložku ide aj vtedy, ak ju dodávateľ uvedie menším písmom ako zmluvné podmienky predstavujúce podstatné zložky zmluvy.

Spotrebiteľ sa môže domnievať (postačí hrozba takéhoto rizika), že menšie písmo obsahuje text, ktorému nemusí pripisovať až tak dôležitý význam. V spojení s úplne miniatúrnym písmom, pri čítaní ktorého sa stráca orientácia a vyžadujú sa pomôcky (lupa, pravítko a pod.), práve menšie písmo môže spotrebiteľa odradiť od sústredenia sa pri uzatváraní zmluvy. Ide o nevhodné predkladanie zmluvných podmienok a uvedenie menšieho písma hodnotí odvolací súd ako nepochopiteľný a ako nie dobrý úmysel, ktorému za žiadnych okolností nemieni poskytnúť ochranu. K drobnému písmu porov. nálež I. ÚS 342/09 (ČR). V bežnom živote sa zväčšenému textu pripisuje záujem autora pripísať mu väčší význam. Opačne text s menším písmom môže indikovať menej podstatný obsah zmluvy. V spojení s rozsiahlymi podmienkami písané takmer nečitateľným drobným písmom tak existuje nezanedbateľné nebezpečenstvo, že priemerný spotrebiteľ podcení takúto časť textu.

Neprijateľná inkorporačná doložka v danom prípade nemohla privodiť viazanosť úverových podmienok, a teda ani ustanovení o zmluvnej pokute.

Aj v prípade, že by bola zmluvná pokuta v danom prípade dojednaná platne, súd poukazuje na skutočnosť, že sa jedná o neprimeranú sankciu, ktorú znáša spotrebiteľ. Takto dohodnutá výška

zmluvnej pokuty neúmerne zaťažuje spotrebiteľa, nakoľko spotrebiteľ okrem dohodnutej zmluvnej pokuty, ktorá navýši jeho každú nesplatenú mesačnú splátku o 8% mal platiť aj úrok z omeškania, čo má za následok neprimerané zaťaženie spotrebiteľa a je jednoznačne v prospech veriteľa. V danom prípade ide teda o kumulovanie sankcií voči žalovanému ako spotrebiteľovi. Navyše táto zmluvná podmienka sa javí byť ako neurčitá a nejasná, nakoľko z uvedeného dojednania zmluvnej pokuty nevyplýva, ako sa táto uplatní v ďalších mesačných splátkach. Pri uplatnení výšky zmluvnej pokuty 8% mesačne z každej nesplatennej splátky dochádza k neprimeranému a tiež duplicitnému zaťaženiu spotrebiteľa v prospech veriteľa. Neprimeranosť zmluvnej pokuty súd vidí aj v tom, že sadzba 8 % z mesačnej splátky po dobu dlhšiu ako 7 dní je v prepočte na rok až vo výške 96 % (8 % x 12 mesiacov). Ide síce o jednorazovú pokutu, ale jej rozsahu z hľadiska jej dôsledkov korešponduje zmluvná pokuta v prepočte cca 96 % ročne, čo je jednoznačne neprimeraná sankcia. K vyššie uvedenému súd poukazuje aj na názor vyslovený v rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 28.9.2011 sp.zn. 3Co 3/2011.

Vyhlásenie neplatnej inkorporačnej doložky má rovnaký dopad, ako v prípade zmluvnej pokuty aj vo vzťahu k úrokom z úveru a ostatným poplatkom. Úroky z úveru a ostatné poplatky obsiahnuté v úverových podmienkach, sa v prípade neprijateľnej inkorporačnej doložky nestávajú súčasťou zmluvy.

Z týchto dôvodov je potrebné žalobu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietnuť.

O trovách konania súd rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej podľa § 151 Občianskeho súdneho poriadku a to z dôvodu, že žalovaná nebola prítomná na pojednávaní, kedy došlo k vyhláseniu rozhodnutia vo veci samej a v predmetnom konaní vystupoval aj vedľajší účastník, ktorý podal vo veci vyjadrenie žiadal si priznať náhradu trov konania.

Vzhľadom na uvedené súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. I O.s.p.
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci
- c) súd I. stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti, alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.)
- f) rozhodnutie súdu I. stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená v stanovenej lehote , možno sa jej plnenia domáhať návrhom na výkon exekúcie podľa osobitného právneho predpisu.